

Автор: Милена Цветкова, Теодора Максимова

Рубрика: Библиотеките и обществото

Публикувана: бр. 5, октомври 2018

Целта на предстоящото изложение е да разкрие различните форми на дискриминацията в жизнения цикъл на книгата, за да докаже съществуването на косвена дискриминация спрямо читателя.

Изследователската цел е мотивирана от невидимите последици върху крайния адресат на книгите – читателя, в резултат на дискриминационното отношение към човешкия фактор в целия жизнен цикъл на книгата, както и от ниската заинтересованост и информираност относно тази тема от страна на институции, работодатели, колеги и всеки, който толерира дискриминация, в която и да е нейна форма. За нуждите на изследването е проведено емпирично проучване, което да провери хипотезата за наличието на дискриминация по всички звена по пътя на книгата, което в своята съвкупност е дискриминационно натоварване върху читателския избор и косвена дискриминация спрямо читателя.

В понятието „дискриминация“ влягаме неюридическото, а лексикалното му значение, произхождащо от латинската дума „discrimino“ – отделям, разделям. Ще го разбираме в най-общия му смисъл на „възприемане на разлика, разграничаване или различно отношение“. Имаме предвид и основното социално значение на термина в съвременния език – действие, което поставя някого в неравноправно отношение спрямо другите; ограничаване на правата; лишаване от определени права на определени категории граждани въз основа на определени характеристики. Работим с понятието „дискриминация“ в морално неутрален смисъл, произтичащ от Аристотеловия принцип за справедливост, *който ни казва да третираме еднаквите случаи по един и същи начин и различните по различен начин. Например учител, който не успее да направи разлика между отличен и лош ученик, може да бъде непочтен и към двамата*.

Ангажиментът ни към фигурата на читателя произтича от споделяния от нас възглед, че не авторът, а читателят е най-важното звено в жизнения цикъл на книгата. Основанията ни за това твърдение са следните.

Първо, съдбата на книгата зависи не от автора, а от читателя. Това е посланието на Теренциан Мавър (I – II в. от н.е.), когато съчинява сентенцията *Pro captu lectoris habent sua fata libelli* (В

зависимост от читателя, книгите имат различна съдба).

Второ, книгата е производна на четенето. Четенето (потреблението) винаги е било преди писането (производството). Авторът, преди да израсне като такъв, също е бил само читател. Читател е и докато пише. Съдържанието, което е написал, не би могло да е изцяло негово. Преди да го завърши, и той е чел, слушал, черпил идеи, имитирал, копираше от други. Авторът е читател впоследствие и на собственото си произведение. Иначе не би имало преработени или допълнени издания...

Цялата статия можете да прочете,

ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА](#)
[онлайн](#) !